

EUROOPA KOMISJON
TERVISE JA TOIDUOHUTUSE PEADIREKTORAAT

Tervise ja toidu valdkonna auditid ja analüüsid

VIITENUMBER: DG(SANTE)/2018-6568- RS

VÄLJAVÕTE TERVISE JA TOIDUOHUTUSE PEADIREKTORAADI
ÜLEVAATLIKUST ARUANDEST 2018. AASTAL TEHTUD MITME TEABEKOGUMISSIOONI KOHTA
SEOSES KAHEPOOLMELISTE MOLLUSKITE VESIVILJELUST KÄSITLEVATE EESKIRJADE
RAKENDAMISEGA

**NB! KÄESOLEV TEKST ON ALGSE AUDITIARUANDE OSA KOKKUVÕTTEV TÕLGE (VIITENUMBER DG(SANTE)/2018-6568).
TEKST ON ETTE NÄHTUD KÄESOLEVA VEEBISAIDI KÜLASTAJATE ABISTAMISEKS, KUID SELLEL PUUDUB AMETLIK STAATUS.
ALATI TULEKS VIIDATA ALGSE ARUANDE TERVIKTEKSTILE.**

KOKKUVÕTE

Aruandes kirjeldatakse neljas liikmesriigis (Iirimaa, Prantsusmaa, Itaalia ja Hispaania) toimunud mitme teabekogumissiooni tulemusi. Missioonid viidi läbi 2018. aasta jaanuari ja aprilli vahel osana tervishoiu ja toiduohutuse direktoraadi avaldatud auditiprogrammist. Nende liikmesriikide toodang moodustab väga suure osa kahepoolmeliste molluskite aastasest toodangust Euroopa Liidus.

Vesiviljelus on paljudes ELi ranniku- ja mandripiirkondades oluline majandustegevus, mis on viimastel aastatel püsinud stabiilsena. Ühise kalanduspoliitika praeguse reformimise eesmärk on muu hulgas arendada välja kogu ELi vesiviljeluse potentsiaal kooskõlas Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkidega (jätkusuutlikkus, toiduga kindlustatus, majanduskasv ja tööhõive).

Aruandes hinnatakse ELi õigusaktide praegust rakendamist ning kahepoolmeliste molluskite haigustega seotud asjakohaste ennetus-, järelevalve- ja kontrollimeetmete võimalikku täiustamist, mis hõlbustaks molluskite ohutut liikumist ELi vetes. Tulemuste ja järelduste analüüsi eesmärk on luua tugev alus, et teha kindlaks tugevad ja nõrgad kohad kontrollide ja valdkonna õigusaktide rakendamise tagamisel, ning hõlbustada selliste piirkondade

kindlaksmääramist, kus eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks võiks abi olla lihtsustamisest ja paindlikkuse suurendamisest.

Aruandes jõutakse järeldusele, et mitme olulise tootva liikmesriigi pädevad asutused ei täida sätestatud tegevuskriteeriume, mis tagaksid tõhusa ametliku kontrolli. Eelkõige mõjutab pädevate asutuste oskusteabe puudumine nende suutlikkust ametliku kontrolli käigus haigusi avastada.

Enamikus liikmesriikides, kus molluskeid kasvatatakse, on rakendamata paljud ELi õigusaktide põhinõuded ning seetõttu puudub ametiasutustel ülevaade molluskite terviseseisundist vesiviljelussektoris. Mõned nendest riikidest ei ole veel kindlaks määranud selget loomatervishoiupoliitikat selle sektori jaoks. Need tegurid mõjutavad teatud määral kahepoolmeliste molluskite vesiviljelussektori arengut ja võttes arvesse elusate molluskite sagedast liikumist ühes kohast teise, kujutavad ohtu tootmisele ELis.

Riskipõhise loomatervishoiuseire kavade edu sõltub kõigist asjaomastest liikmesriikidest, kes peavad rakendama kõiki õigusaktide asjakohaseid sätteid. Kui seda ei tehta, ei suuda ELi õigusakte järgivad liikmesriigid kaitsta oma tootjaid teistest riikidest pärit haiguste eest.

On mitu põhjust, miks pädevad asutused ei soovi pärast haigusetekitaja kindlakstegemist meetmeid võtta. Põhjusteks on kaubanduspiirangute majanduslik mõju, tõestatud tõhusate likvideerimismeetmete puudumine ja ebakindlus loomade tervisliku seisundi paranemise suhtes. Esilekerkivad (bakteriaalsed ja viiruslikud) haigused kujutavad molluskite, eriti Vaikse ookeani austrite tervisele suuremat otsust mõju kui loetletud (mitteeksootilised) haigused. See osutab vajadusele vaadata läbi teatamiskohustusega loomataudide praegune nimekiri.

Aruandes tuuakse esile mitu head tava, mille kohta võiks lisaks komisjoni kavandatavatele edasistele meetmetele jagada teavet kõigile ettevõtjatele, kes tegelevad molluskite vesiviljelusega.